

وضعیت کارگران در سال ۸۵، حداقل دستمزدها و رویکرد جنبش کارگری در سال ۸۶

جعفر عظیم زاده

بیست دوم اسفند ماه هشتاد و پنج

سال ۸۵ برای کارگران بیش از هر سال دیگری سال تشدید فقر و فلاکت و سال اعتراضات بی وقفه بود. در سال ۸۵ از یک سو با تصویب حداقل دستمزد ۱۵۰ هزار تومانی و تورم کم سابقه، زندگی کارگران بیش از سالهای گذشته در معرض شدیدترین فشارهای اقتصادی قرار گرفت و از سوی دیگر با افزودن مبلغ ناچیزی به دستمزد کارگران موقت در اوایل سال، اخراج بی رحمانه کارگران و انداختن کار آنها بر دوش کارگران باقی مانده اوج تازه ای پیدا کرد. چنین وضعیتی در حالی در همان اوایل سال بر زندگی مشقت بار کارگران سایه انداخت که عدم پرداخت بموقع دستمزد کارگران در سال ۸۵ بیش از هر سال دیگری به موضوع اعتراضات کارگری تبدیل شد، بطوریکه بر طبق اخبار رسمی بیش از ۹۵ درصد اعتراضات کارگری در طول سال ۸۵ به دلیل عدم پرداخت بموقع دستمزدهای کارگران صورت گرفت.

تحمل وضعیت به غایت ضد انسانی فوق به کارگران و دفاع عریان تر دولت از کارفرمایان، از طریق گسیل نیروهای سرکوب به تجمعات کارگری، چنان دست صاحبان سرمایه را در سال ۸۵، در تعرض به کارگران باز کرد که برخی از آنان پایه ی تحمل شرایط به غایت برده وارتری را برای استخدام کارگران پی ریزی کردند و تلاش نمودند آنان را با دریافت سفته های چندین میلیونی به برده خاموش خود تبدیل کنند. هر چند در این رابطه کارفرمای کارخانه پیریس برای تحمل دریافت سفته های میلیونی شکست سختی از کارگران این کارخانه متحمل شد اما بنا بر اخبار ایلنا، در شهر صنعتی ساوه کارفرمایان برای استخدام کارگران از آنان سفته های چندین میلیونی دریافت کردند.

در یک جمع بندی کوتاه بطور خلاصه میتوان گفت که در تداوم گسترش و تعمیق فقر و فلاکت کارگران در ۲۸ سال گذشته، سال ۸۵، سال تعرض پر دامنه تری برای تحمل بی حقوقی بیش از پیش بر کارگران از سوی سرمایه داری ایران بود.

اما کل واقعیت زندگی کارگران در سال ۸۵ در تحمل شرایط برده وار فوق بر آنان خلاصه نمیشود چرا که کارگران در سال ۸۵ علیرغم تلاش زبونانه سرمایه داری ایران برای محدود کردن دامنه اعتراضات کارگری، با جسارت بیشتری به مصاف وضعیتی رفتند که ۲۸ سال است بر آنان تحمل شده است. گواه این برگزاری مراسم اول ماه مه در خیابان توسط کارگران شرکت واحد و مقاومت جانانه ی آنان برای حفظ سندیکا بود که با عضویت آن در فدراسیون بین المللی کارگران حمل و نقل، بیش از پیش وجود تشکل مستقل کارگری را بر وضعیت موجود تحمل کرد.

از طرف دیگر و علیرغم تلاش برای ایجاد جو رعب و وحشت جهت به عقب راندن اعتراضات کارگری از طریق

سرکوب بی رحمانه برخی از آنها، و احضار و بازداشت بی وقفه کارگران پیشرو و فعالین کارگری، کارگران در بر پایی تجمعات اعتراضی در سال ۸۵ نه تنها کوتاه نیامدند بلکه بر عمق و دامنه آنها با حدت و شدت بیشتری افزودند.

اعتصاب کارگران ایران خودرو دیزل، اعتصاب موفق کارگران کشت و صنعت کارون، اعتصاب کارگران پریس، تجمعات هر هفته کارگران نساجی کردستان، پوشینه بافت و...، برگزاری فقط، بیش از ۴۰ تجمع اعتراضی کارگری در بهمن ماه (بر طبق اخبار رسمی) و تجمعات بی وقفه و هزاران نفره معلمان در اسفند ماه و عزم و اراده ی مصممانه ی آنها برای رسیدن به خواسته هایشان، تنها نمونه هایی از تعمیق و گسترش کم سابقه اعتراضات کارگری در سال ۸۵ بود که از این پس هیچ نیرویی را یارای سرکوب و توقف آن نخواهد بود.

حداقل دستمزد سال ۸۶ و رویکرد جنبش کارگری در سال پیش رو

شورای عالی کار در کمال وقاحت، در حالیکه یکی از نماینده های مجلس به تازگی اعلام نمود که دستمزد ماهیانه کارگران کفاف هزینه ی ۱۰ روز زندگی آنها را نمیدهد، حداقل دستمزد کارگران را مبلغ ۱۸۳ هزار تومان به تصویب رساند.

بی تردید این گستاخی شرم آور در حق کارگران که با تصویب دستمزد ۱۸۳ هزار تومانی آنان را بی پرده و عریان محکوم به مرگ تدریجی میکند سال ۸۶ را، پیشاپیش به صحنه رو در رویی بیش از پیش کارگران با سرمایه داری ایران تبدیل خواهد نمود.

تصویب مرگ تدریجی کارگران و خانواده هایشان توسط شورای عالی کار در شرایطی صورت میگیرد که دامنه ی عدم پرداخت بموقع دستمزد کارگران و اخراج و بلاتکلیفی آنان با سیر صعودی در آخرین ماههای سال ۸۵، بی تردید در سال ۸۶ ابعاد هر چه وسیعتری به خود خواهد گرفت و چنین وضعیتی علاوه بر مسئله دستمزدها، بر دامنه اعتراضات کارگری نسبت به سال ۸۵ بیش از پیش خواهد افزود.

وجود این شرایط انکارناپذیر وظایف هر چه سنگین تری را در مقابل کارگران پیشرو و رهبران کارگری قرار میدهد که بایستی با درایت هر چه بیشتری تمام هم و غم خود را معطوف به عبور از سنت اعتراضات پراکنده کارگری نموده و بیش از هر زمان دیگری بمثابه تسمه نقاله ای، امر بهم پیوستگی اعتراضات کارگری و بر این بستر فی الحال موجود، امر سازماندهی و ایجاد تشکلهای کارگری را در دستور کار خود قرار دهند.

واقعیت اینست که هر چند که سال ۸۵، سال اعتراضات هر روزه کارگری بود، اما این اعتراضات عموماً بصورت تجمعات پراکنده و جدا از هم به پیش برده شد، این در حالیست که همانطوریکه اشاره شد، بنا بر اخبار موجود بیش از ۹۵ درصد اعتراضات کارگری در سال ۸۵ حول مسئله عدم پرداخت بموقع دستمزدها صورت گرفت، که میتواند در صورت توجه لازم کارگران پیشرو و رهبران کارگری به این مسئله، بمثابه درد مشترک صدها هزار کارگر، این اعتراضات با بهم پیوستگی بخشهای مختلف معترض و بصورت متحدانه ای برگزار شود. با این حال باید اضافه نمود که امر بهم پیوستگی اعتراضات کارگری مسئله ای نیست که فقط با درایت و توجه فردی رهبران کارگری و کارگران پیشرو بخودی خود ممکن و میسر شود. این امر قبل از هر چیزی مستلزم آنست

که برگزاری مجمع عمومی، بویژه در کلیه واحدهای معترض به رکن تصمیم‌گیری چگونگی برگزاری تجمعات و اعتراضات کارگری تبدیل شود و کارگران لحظه‌ای از برگزاری مجمع عمومی برای تصمیم‌گیریهای خود غفلت نکنند. در تحت چنین رویکردی است که میتوان با اتکا به قدرت تصمیم‌گیری جمعی، نحوه و اشکال مختلف برگزاری تجمعات اعتراضی را مورد بحث قرار داد و با انتخاب نمایندگانی به کارگران سایر کارخانه‌های معترض جهت برگزاری اعتراضات متحدانه رجوع کرد.

بی تردید اگر برگزاری مجمع عمومی در همه مراکز کارگری، بویژه مراکز کارگری معترض به رکن و پایه همه‌ی تصمیم‌گیریهای کارگران تبدیل شود آنوقت میتوان انتظار داشت که هم تشکلهای سازمانیافته کارگری بر بستر این مجامع شکل بگیرند و هم اعتراضات کارگری با سازمانیافتگی و بصورت متحدانه‌ای در سال ۸۶ بروز پیدا بکنند.

سیر صعودی عدم پرداخت بموقع دستمزدها، اخراج و بلاتکلیفی گسترده‌تر کارگران صدها واحد تولیدی و صنعتی در سال پیش رو و تصویب حداقل دستمزد ۱۸۳ هزار تومانی، بطور عینی و واقعی دردهای مشترکی هستند که همه کارگران ایران به نوبه خود، و هر کدام در محیطهای کارشان، در سال ۸۶ با آنها دست و پنجه نرم خواهند کرد. بر این بستر ضرورت بر پایی مجامع عمومی در واحدهای مختلف تولیدی و انتخاب نمایندگانی برای ارتباط با کارگران سایر واحدها، جهت برگزاری اعتراضات متحدانه، آن رویکردی است که در سال ۸۶ کارگران را قادر خواهد ساخت تا با قدرت در مقابل تهاجم افسار گسیخته سرمایه داری ایران ایستادگی نموده و برای همیشه نقطه پایانی بر زندگی نکبت بار موجود بگذارند.

جعفر عظیم زاده

۱۳۸۵/۱۲/۲۰

منبع: سایت شورا